

TURID FARBREGD (tidl. Auestad) f. 8.3.1941 i Gjesdal

Utdanning:

Examen artium på engelsk (prae ceteris) ved Rogaland offentlige landsgymnas 1960.

Studieopphald ved Helsingfors universitet 4 mnd. 1963, stipend frå KUD.

Pedagogisk seminar, Oslo 1967.

Cand. philol. med norsk hovudfag (oppgåve: Stadnamn i Drivdalen), engelsk mellomfag, finsk grunnfag, Universitetet i Oslo 1969.

Finsk approbatur ved universitetet i Helsingfors 1974.

Studieopphald i Tallinn 6 månader (februar–august) 1982.

Arbeid / stillingar:

Vikariat på Rogaland off. landsgymnas og Bryne statsrealskule skuleåret 1960–61, undervising i norsk, engelsk og historie.

Kollokvieleiar ved det propedeutiske kurset i fonetikk ved Universitetet i Oslo, haustsemesteret 1962.

Deltakar (til dels med teikning som spesialoppgåve) på arkeologiske utgravingar i Italia, Polen og fleire stader i Noreg somrane 1963–68.

Feltarbeid for Norsk Målførearkiv, m.a. i Namdalen sommaren 1968.

Filmteksting for NRK (frå finsk, engelsk og svensk) 1965–69.

Vikariat på Det norske litterære ordboksverk, Oslo 1.1.–31.7.1970.

Lektor i norsk ved Helsingfors universitet 1.9.1970–31.12.1994.

Diverse intensivkurs i norsk ved finske universitet og høgskular 1970–76.

Årlege kurs i norsk for finske statstenestemenn 1973–91.

Redaktør (ulønna) for tidsskriftet *Norsk-estisk kulturnytt* ISSN 0803-5555, 1991–1993.

Statsstipendiat under det norske kulturdepartementet 1.1.1995–31.3.2008.

Redaksjonsmedlem (ulønna) i tidsskriftet *Estlandsnytt* ISSN 0808-2855, 1996–2013.

Hovudredaktør (ulønna) 2009–2010 for boka *Estland og Norge i fortid og nåtid. Norsk-estisk forening 25 år*. ISBN 978-82-303-1538-5. Oslo 2010. 288 sider.

Permisjonar (alle med 20 % lønn frå Helsingfors universitet):

På grunn av leksikografisk arbeid (*Finsk-norsk-finsk lommeordbok*) 1.8.–31.12.1976.

På grunn av estiske studium 1.8.1981–31.5.1982 (av dette 6 mnd. i Estland).

På grunn av leksikografisk arbeid (*Finsk-norsk ordbok*) 1.1.1991–31.7.1992.

Prisar, ordenar, utmerkingar og stipend:

Via Estica. Pris tildelt av kulturdepartementet og forfattarforeininga i Estland for omsetjingar til norsk 1988. Viivi Luik: *Den sjuande fredsvåren* og Jaan Kaplinski: *Same hav i oss alle*.

Bastianprisen 1989 frå Norsk oversetterforening for gjendikting av Jaan Kaplinskis dikt 1988.

Suomen Kulttuurirahasto 1990. Cand. philol. Turid Farbrege ja fil. kand. Hannele Seppinen suomalais-norjalaisen opiskelusanakirjan toimittamiseen, Artturi ja Aina Heleniuksen rahastosta 80 000 mark.

Riddar av Finlands Vita Ros 1990.

Lärarnas fackförenings medalje i sølv for kulturarbeid, Helsingfors 1990.

Den estiske ordenen Maarjamaa-krossen 3. klasse 1999.

Karel Capek-medaljen. Omsetjarpris tildelt av International Federation of Translators 2002.

Diplom som ‘folkediplotat’ tildelt av Estlands utanriksminister 26.11.2012.

Kritikerprisen 2014 for Katja Kettu: *Jordmora*. Beste skjønnlitterære oversettelse i 2013.

Æresmedlem:

Loodusekaitse selts (Estlands naturvernselskap), Estlandsforeningen i Rogaland, Norsk-estisk kulturlag, Tartu Norra Selts, Norsk-estisk forening.

LITTERÆR VERKSEMD

Eigne arbeid (i bokform):

- Tyine Tienhaara (psevd.): *Norsk. Bokmål og nynorsk* (kompendium). Helsingfors 1975. 105 s.
- Turid Farbregd og Kerkko Hakulinen: *Kina*. Aschehougs o-fag-serie. Geografi. Nynorsk. 1976, 61 s.
- Turid Farbregd og Kerkko Hakulinen: *Kina*. Aschehougs o-fag-serie. Geografi. Bokmål. 1976, 61 s.
- Turid Farbregd, Kerkko Hakulinen og Kerstin Trey: *Kina*. Esselte Studium, 1976, 52 s.
- Tyine Tienhaara (psevd.): *Kompendium i norsk. Språkhistorie, språklære, tekster etc. til bruk på grunnkurset i norsk ved Helsingfors univ.* 1977, 100 s.
- Turid Farbregd og Aili Kämäräinen: *Suomi-norja-suomi taskusanakirja*. WSOY, 636 s. 1. opplag 1978, 2. opplag 1981, 3. opplag 1985, 4. opplag 1988, 5. opplag 1990.
- Turid Farbregd og Aili Kämäräinen: *Finsk-norsk-finsk lommeordbok*. Kunnskapsforlaget 1978. 636 s.
- Turid Farbregd og Aili Kämäräinen: *Matkailijan ruokasanasto*. WSOY 1978. 338 s.
- Turid Farbregd og Hannele Seppinen: *Finsk-norsk ordbok*. Universitetsforlaget 1994. 271 s.
- Turid Farbregd og Gennadi Jagomägi: *Eesti-norra sõnastik*. Ilmamaa, Tartu 1996. 150 s.
- Turid Farbregd og Aili Kämäräinen: *Suomi-norja-suomi taskusanakirja*. WSOY, 826 s. 1. opplag 1996, 2. opplag 1998, 3. opplag 2000, 4. opplag 2002 (...), 7. opplag 2008.
- Turid Farbregd, Sigrid Kangur, Ülle Viks: *Norra-eesti eesti-norra sõnaraamat*. Eesti Keele Sihtasutus, Tallinn 1998. 756 s.
- Turid Farbregd, Hille Lepp, Ülle Viks: *Estisk lommeordbok*. Kunnskapsforlaget, Oslo 1999. 550 s.
- Turid Farbregd og Hannele Seppinen: *Norsk-finsk ordbok*. Unipub, Oslo 2000. 358 s.
- Turid Farbregd, Sigrid Kangur, Ülle Viks: *Norra-eesti eesti-norra sõnastik*. KeeleWeb 2003. <http://www.eki.ee/dict/norra/>
- Turid Farbregd, Sigrid Kangur, Ülle Viks: *Norra-eesti eesti-norra sõnaraamat*. Kolmas, parandatud trükk. Eesti Keele Sihtasutus, Tallinn 2014. 807 s.

Omsetjingar (i bokform):

- Turid Farbregd: *Finske eventyr*. (utval, omsetjing frå finsk, innleiing) Samlaget 1974. 140 s.
- Turid Farbregd: *Finske noveller*. (utval, omsetjing frå finsk, innleiing, forfattarpresentasjonar) Samlaget 1977, 196 s.
- Marja-Leena Mikkola: *Anni Manninen*. (frå finsk) Samlaget 1980. 165 s.
- Turid Farbregd: *Varulven og andre estlandske eventyr*. (utval, omsetjing frå estisk, innleiing) Norsk Barneblads Forlag 1982. 112 s.
- Jaan Kaplinski: *Barn av vind og vatn. Lyriske tekster til Kaljo Põllus grafikk*. (omsetjing frå estisk, innleiing) Dogne 1984. 44 s.
- Erno Paasilinna: *Den forsvunne armeen*. (frå finsk, etterord) Aschehoug 1985. 160 s.
- Jaan Kross: *Keisarens galning*. (frå estisk) Gyldendal 1986. 366 s.
- Olli Jalonen: *Hotell for levande*. (frå finsk) Aschehoug 1987. 220 s.
- Mati Unt: *Haustdansen*. (frå estisk). Samlaget 1987. 174 s.
- Jaan Kaplinski: *Same hav i oss alle*. (utval, gjendikting frå estisk, etterord) Gyldendal 1988. 183 s. (Bastianprisen)
- Viivi Luik: *Den sjuande fredsvåren*. (frå estisk, etterord) Samlaget 1988. 271 s.

Priit Pärn: *Tvertom-Tom*. (fra estisk) Gyldendal 1989. 49 s.
Jaan Kross: *Skrubbsår og andre noveller*. (frå estisk) Gyldendal 1991. 204 s.
Riitta Jalonen: *Englenetter*. (frå finsk) Samlaget 1991. 121 s.
Viivi Luik: *Skremmande vakkert*. (frå estisk) Samlaget 1994. 151 s.
Jaan Kross: *Professor Martens' avreise*. (frå estisk) Gyldendal 1994. 252 s.
Emil Tode: *Englefrø*. (frå estisk) Cappelen 1995. 133 s.
Emil Tode: *Prisen*. (frå estisk) Cappelen 1997. 228 s.
Juhan Tuldava: *Lærebok i estisk. Grammatikk, tekster, parlør, oppgaver*. Unipub forlag, Oslo 2001 (oversettelse fra svensk og estisk, tilrettelegging etc. sammen med Kaarina Ritson og Ülle Viks). 398 s.
Andrus Kivirähk: *Trollskap i november*. (frå estisk) Pax forlag 2004. 206 s.
Sofi Oksanen: *Utrenskning*. (fra finsk) Forlaget Oktober 2010. 332 s.
Juha Itkonen: *Sytten*. (fra finsk) Forlaget Oktober 2012. 368 s.
Sofi Oksanen: *Da duene forsvant*. (fra finsk) Forlaget Oktober 2013. 336 s.
Katja Kettu: *Jordmora*. (fra finsk) Pax forlag 2013. 304 s. (Kritikerprisen)
Mirja Tervo: *Høye hæler. En skoselgers bekjennelser*. (fra finsk) Spartacus 2014. 200 s.
Juha Itkonen: *Øyeblikkets lys*. (fra finsk) Forlaget Oktober 2015. 421 s.
Antti Tuomainen: *Mørkt som mitt hjerte*. (fra finsk) Font forlag 2015. 253 s.
Pajtim Statovci: *Katten min, Jugoslavia*. (fra finsk) Gyldendal 2015. 285 s.
Tommi Kinnunen: *Der fire veier møtes*. (fra finsk) Pax 2016. 308 s.
Sofi Oksanen: *Norma*. (fra finsk) Oktober 2016. 300 s.
Katja Kettu: *Nattsvermer*. (fra finsk) Pax 2017. xxx s.
Tommi Kinnunen: *Lyset bak øynene* (fra finsk) Pax 2017. xxx s.

Omsetjingar (scenestykke):

Juha Jokela: *Fundamentalisten*. (frå finsk) Premiere på Det Norske Teatret, scene 3 i Oslo 20. oktober 2011. Manus 100 sider.

Artiklar og mindre omsetjingar (eit utval):

Diverse artiklar og omsetjingar i aviser og tidsskrift (også under ymse psevdonym som Jan-Ivar Byrkjemoen, Jostein Langmyr, Jorunn Vestli, osv.) m.a. i Jærbladet, Stavanger Aftenblad, Aftenposten, Vinduet, Dyade, Syn og Segn, Nordisk Østforum, Nordisk Kontakt, Sirp ja Vasar, Kodumaa, Norsk-estisk kulturnytt, Estlandsnytt:
"Samtale med Albert Lange Fliflet." (20 s.) i *Det umuliges kunst*. Aschehoug 1990.
"Frå språk til språk." (12 s.) i Syn og Segn 3, 1994.
"Ordbøker mellom finsk og norsk." (saman med Hannele Seppinen, 22 s.) i *LexicoNordica* 8. Utgitt av Nordisk forening for leksikografi. Oslo 2001.
Tilrettelegging av den estiske delen av baltisk temanummer (artiklar, omsetjingar etc.), Vinduet 4, 1983.
Tilrettelegging av estisk temanummer (artiklar, omsetjingar etc.), Dyade 6, 1987.
Tilrettelegging av estisk temanummer (artiklar, omsetjingar etc.), Nordnorsk magasin 3–4, 1989.
Dikt av Elo Viiding (gjendikting frå estisk) s. 461–472 i *Verden finnes ikke på kartet. Poesi fra hele verden*. Oktober 2010. Red.: Pedro Carmona-Alvarez og Gunnar Wærness.

Omsetjingar utgitt som lydbøker:

Jaan Kross: *Keisarens galning*. Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek 1991.
Sofi Oksanen: *Utrenskning*. Lydbokforlaget 2010.
Sofi Oksanen: *Da duene forsvant*. Lydbokforlaget 2013.
Tommi Kinnunen: *Der fire veier møtes*. Lydbokforlaget 2016.

Idrett:

Spela på laget Maikat som vart finsk meister i virelennis (SVUL) 1980.